

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΗΠΑΤΙΤΙΔΑΣ C ΣΤΟΝ ΟΚΑΝΑ

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ ΟΚΑΝΑ

- ▶ Η Ηπατίτιδα C αποτελεί μία ιογενή νόσο με υψηλό φορτίο νοσηρότητας και θνητότητας
- ▶ Μέχρι πρόσφατα, η πλήρης ίαση των ασθενών αποτελούσε ανέφικτο στόχο, ενώ οι διαθέσιμες θεραπευτικές επιλογές
- ▶ παρουσίαζαν ανεπαρκή αποτελεσματικότητα και χαμηλή συμμόρφωση των ασθενών.

- ▶ Αισίως, πλέον έχουν αναπτυχθεί καινοτόμα θεραπευτικά σχήματα με αμέσως δρώντα αντιϊικά φάρμακα τα οποία είναι δυνατόν να επιτύχουν την πλήρη θεραπεία της νόσου ακόμη και μετά την εμφάνιση των επιπλοκών της. Τα σχήματα που προτείνονται σήμερα είναι ανάλογα με τα χαρακτηριστικά του ασθενούς (γονότυπος)

- ▶ Εκτός από τη θεραπεία των υπαρχόντων ασθενών, ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται και η πρόληψη της νόσου, για την οποία δεν υπάρχει – τουλάχιστον μέχρι σήμερα – διαθέσιμο εμβόλιο.

Ως εκ τούτου, η πρόληψη της νόσου επικεντρώνεται στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού και ιδιαίτερα των ομάδων υψηλού κινδύνου για την αποφυγή μετάδοσης του ιού.

Η Ηπατίτιδα C ως πρόβλημα δημόσιας υγείας στην Ελλάδα

- ▶ Σύμφωνα με πρόσφατες επιδημιολογικές έρευνες, ο επιπολασμός της Ηπατίτιδας C στον ενήλικο πληθυσμό της χώρας μας εκτιμάται ότι κυμαίνεται εντός ενός εύρους 0,83-1,79% στο γενικό πληθυσμό,
- ▶ 93.000-168.000 άτομα στον ενήλικο πληθυσμό έχουν μολυνθεί από τον HCV και
- ▶ 74.000- 134.000 άτομα στον ενήλικο πληθυσμό έχουν χρόνια ηπατίτιδα C.

Η Ηπατίτιδα C ως πρόβλημα δημόσιας υγείας στην Ελλάδα

- ▶ Στις ομάδες που θεωρούνται υψηλού κινδύνου για τη νόσο, ο επιπολασμός είναι ιδιαίτερα υψηλός
- ▶ στους χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών κυμαίνεται σε ποσοστό 68,10-79,90%,
- ▶ ενώ στους HIV οροθετικούς χρήστες ενδοφλέβιων ναρκωτικών ανέρχεται σε 92,30%

Στον ΟΚΑΝΑ

Οκτώβριος 2017

Σε σύνολο 3376 εξυπηρετούμενων σε όλες τις Μονάδες ΟΚΑΝΑ Αθήνας υποκατάστασης και μη antiHCV (+) παρουσίαζαν 67% των ατόμων

74% στα προγράμματα μεθαδόνης

63% στα προγράμματα βουπρενορφίνης

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ηπατίτιδα C (Αθήνα 2017)

- ▶ Η εξάλειψη της HCV ανάμεσα στους ΧΕΝ της Αθήνας είναι δυνατή χρησιμοποιώντας
- ▶ συνδυασμένες στρατηγικές πρόληψης, οι οποίες συμπεριλαμβάνουν
- ▶ αύξηση της θεραπευτικής κάλυψης και
- ▶ αύξηση των προγραμμάτων μείωσης βλάβης

Θεραπεία ΧΕΝ με ΗCV λοίμωξη

Διάφορα μοντέλα προσέγγισης και θεραπείας των ΧΕΝ έχουν προταθεί ή δοκιμάζονται με κύριο σκοπό την αύξηση της αποτελεσματικότητας της θεραπείας μέσω:

- ▶ της ↑ της προσβασιμότητας στη θεραπεία και
- ▶ της ↑ της συμμόρφωσης των ασθενών σε αυτή

Η αντιμετώπιση της HCV λοίμωξης στον ΟΚΑΝΑ

Ο ΟΚΑΝΑ ανέπτυξε και εφάρμοσε από πολλών ετών εκτός των άλλων ,ένα θεραπευτικό μοντέλο θεραπείας της ηπατίτιδας C ► **στην αποτελεσματική διασύνδεση των Μονάδων Υποκατάστασης με τα ηπατολογικά ιατρεία των Γενικών Νοσοκομείων**

Η αντιμετώπιση της HCV λοίμωξης στον ΟΚΑΝΑ

Η θεραπεία χορηγείται υπό τη στενή παρακολούθηση διεπιστημονικής ομάδας αποτελούμενης από

- ▶ Τον ηπατολόγο των Ηπατολογικών Κέντρων Γενικών Νοσοκομείων
- ▶ Τον παθολόγο της Μονάδας του ΟΚΑΝΑ
- ▶ Το θεραπευτή του ασθενούς
- ▶ Το ψυχίατρο
- ▶ Τους νοσηλευτές

Ο ασθενής μαζί με τον παθολόγο της Μονάδας επισκέπτεται το Ηπατολογικό Ιατρείο του νοσοκομείου

- Εξέταση από τον ηπατολόγο –λήψη ιατρικού ιστορικού
- Ο αρχικός εργαστηριακός έλεγχος γίνεται στο εργαστήριο του Νοσοκομείου αλλά και σε άλλα εργαστήρια σε διαφορετικό χώρο.
- Συγκέντρωση των αποτελεσμάτων (ικό φορτίο, γονότυπος, βιοχημικός έλεγχος, ελαστογραφία ήπατος, υπερηχογράφημα

- Αίτημα στον ΕΟΠΥΥ για έγκρισης της αγωγής μέσω του θεραπευτικού Μητρώου Ηπατίτιδας
- Έναρξη θεραπείας μετά την προμήθεια των φαρμάκων δωρεάν από φαρμακεία ΕΟΠΥΥ
- καθημερινή χορήγηση ενός η περισσότερων φαρμάκων ανάλογα με τις κατευθυντήριες οδηγίες για 12 εβδομάδες συνήθως

- ▶ Ενδέχεται να γίνεται και κατευθυνόμενα η χορήγηση των αντιϊκών φαρμάκων στον ΟΚΑΝΑ ταυτόχρονα με το υποκατάστατο
- ▶ (αστεγία, αποφυγή ενδεχόμενης κακής συμμόρφωσης, καλύτερη παρακολούθηση , αίτημα ασθενή)

- Στενή παρακολούθηση στο ΠΥ από τον παθολόγο, το νοσηλευτή, ψυχίατρο και τον θεραπευτή του ασθενούς
- Μηνιαία επίσκεψη στο ηπατολογικό ιατρείο για εκτίμηση, εργαστηριακό έλεγχο και ηλεκτρονική συνταγογράφηση
- 12 εβδομάδες μετά το τέλος της θεραπείας έλεγχος για ιολογική ανταπόκριση
- Στους κίρρωτικούς έλεγχος ανά 6μηνο για πρώιμη διάγνωση τυχόν κακοήθους εξαλλαγής

Παρατηρήσεις – Προβληματισμοί

- ▶ Οι ΧΕΝ που παρακολουθούν τα ΠΥ του ΟΚΑΝΑ είναι δυνατόν να δεχθούν και να ολοκληρώσουν τη θεραπεία της ΧΗC στο πλαίσιο διεπιστημονικής προσέγγισης και με τη στενή συνεργασία των ιατρών του ΟΚΑΝΑ και των ηπατολογικών κέντρων των Γενικών Νοσοκομείων.

Παρατηρήσεις – Προβληματισμοί

- ▶ Παράλληλα, με την δημιουργία των Μονάδων ΟΚΑΝΑ στα περισσότερα Νοσοκομεία της Αττικής η συνεργασία επεκτάθηκε και με τα ηπατολογικά ιατρεία άλλων Νοσοκομείων στη βάση των παραπομπών και όχι με την ίδια στενή σχέση συνεργασίας παθολόγου ΠΥ και ηπατολόγου όπως αναφέρθηκε στο προηγούμενο μοντέλο και με τα αποτελέσματα να ποικίλλουν.

Φραγμοί

Η έγκριση της θεραπείας από τον ΕΟΠΥΥ απαιτεί μια σειρά εργαστηριακών εξετάσεων όπως πλήρη βιοχημικό αιματολογικό έλεγχο, HCV – RNA, γονότυπο ελαστογραφία ήπατος (fibroscan) και Υπερηχογράφημα ήπατος.

- ▶ Κάποιες αποζημιώνονται από τον ΕΟΠΥΥ κάποιες όχι (γονότυπος –ελαστογραφία)
- ▶ Πρέπει να εφευρίσκεται τρόπος να μην υπάρχει οικονομική επιβάρυνση.

Εμπόδια

- ▶ Σε κάποια ηπατολογικά ιατρεία γίνεται προσπάθεια να μην παραπέμπεται ο ασθενής σε άλλα νοσοκομεία και να γίνονται τα περισσότερα στον ίδιο χώρο άλλα σε διαφορετικό χρόνο.
- ▶ Άλλα όμως λειτουργούν μέσω παραπομπών με αποτέλεσμα να υπάρχει σημαντική κωλυσιεργία να χάνεται χρόνος και να μειώνεται η κινητοποίηση του ασθενή για θεραπεία

- ▶ Διευκόλυνση διαδικασιών
- ▶ μείωση φραγμών για την έναρξη
θεραπείας
- ▶ (π.χ. χορήγηση θεραπείας σε ΧΕΝ
από ΟΚΑΝΑ σε συνεργασία με
ηπατολογικά ιατρεία)

ευχαριστώ